

TRUE TREU VENEDİK

İSTANBUL MERKEZLİ TASARIM KOLEKTİFİ, İLK SERGİSİ İLE ŞİŞECAM TOPLULUĞU'NUN GLOBAL TASARIM MARKASI NUDE SPONSORLUĞUNDA VENICE DESIGN 2017'DE YERİNİ ALDI.

YAZI ŞANEL ŞAN SEVİNÇ

M

ayısının 13'ünden beri yaratıcı sektör insanları ve meraklılarının tümü 57. Venedik Sanat Bienali'nde. Fiziki ya da online olarak hepimiz, gördüğümüz eserleri konuşup birbirimize gönderip üzerine kritik yapmakla meşgulüz. Lorenzo Quinn'in beyaz çocuk elleri, Damien Hirst'ün mucize heykelleri ve Claudia Fontes'in seramik enstalasyonu 'The Horse Problem' sanırım en çok konuşulanlar oldu. Bu büyük prodüksiyonların, bütçelerin ve pazarlamanın ötesinde Venedik'te tamamlayıcı sergiler ve paralel etkinlikler de dikkatle gezildi. GAA Foundation tarafından, Nina Dorigo küratörlüğünde, etkileyici bir mekan olan Palazzo Michiel'de düzenlenen Venice Design 2017 de bu etkinlikler arasındaydı. 26 Kasım 2017 tarihine kadar gezilebilecek olan sergide dünyanın farklı köşelerinde, farklı hikayelere ve kültürel geçmişe sahip 20 ülkeden 50 katılımcı, tasarımın ne kadar güçlü olabileceğini göstermek üzere bir araya gelmiş. Bu tasarım şovunda, tanıdık isimlerin yer aldığı 'True Treu' isimli kolektif dikkatimizi çekiyor. Ali Bakova, Argun Dağçınar, Aykut Erol, Can Yalman, Demirden Design, İzlem Akman, Neslihan Işık, Serhan Gürkan ve Yiğit Yazıcı'dan oluşan True Treu tasarım kolektifi, ilk sergileri 'Synesthesia: Unexpected Senses and Stories of Migration/ Synesthesia: Beklenmedik Duyumlar ve Göç Hikayeleri' ile Şişecam Topluluğu'nun global tasarım markası Nude sponsorluğunda, Venice Design 2017'de yerini almış. Grubun nasıl bir araya geldiğini sordüğümüz Ali Bakova süreci şöyle aktarıyor: "Kasım 2016'da Nina Dorigo'dan bana ve Aykut Erol'a teklif geldi, ben de bir kolektif ekip kurmaya karar verdim. True'daki TR ve Almanca 'sadık' demek olan Treu'daki EU (Avrupa Birliği) metaforu üzerinden ismi ve logoyu oluşturduk. Uzun süren fikir fırtınalarında; ülkemizin dışarıdan görünüşünün ve TR algısının gittikçe sertleştiğini, Venedik Bienali'nde Anadolu kaynaşmasını yansıtmamız gerektiğini, 'göç'ün iyi bir şey olduğunu, kültürleri kaynaştırdığını, DNA havuzumuzun çeşitlendirdiğini, müzikler-tatlar-kokular yardımıyla

insanlığın artık sınırlara pek rağbet etmediğini konuştuk. Öncelikle Anadolu'nun mozaik mi, yoksa kırık camlardan oluşan bir kaleidoskop mu olduğunu yansıtmaya çalıştık. Son olarak ise 'Sinestezi'de karar kıldık." Kolektif için ayrıca Venedik San Clemente Adası'ndaki Kempinski otelinin sahibi Selim Uyar, otel bünyesinde basının da bulunduğu özel bir davet ile yaklaşımı ve tasarımları onurlandırmış.

Küratöryel çatı

'Synesthesia: Beklenmedik Duyumlar ve Göç Hikayeleri' teması etrafında şekillenen sergide yer değiştirme, kök salma, köksüzlük, teknolojik ve kültürel ağlar içinde hareket, tohumların yayılması, ötekiyle yüzleşme gibi, göç olgusunun farklı boyutlarını sorgulayan ürün yerleştirmeleri yer alıyor. Benan Kapucu küratörlüğünde, kolektif bir biçimde yürütülen sergi için tasarımcılar özel olarak çalışmış. Sergiye özel tasarlanan ürün hikayelerinde, göç olgusunun toplumlar ve bölgeler üzerine etkisinden öte, insan olarak bizim kişisel durumlarımıza, duygularımıza ve değişen algılarımıza odaklanılıyor; izleyici de 'öteki' ile tanışmanın yol açtığı yeni deneyim alanlarını keşfetmeye çağırıyor. Var olduğumuz günden beri dünya üzerinde hareket halindeyiz. Ama artık tek bir katmanda ve doğrultuda hareket eden göçebeler olarak değil, kendi uzantımız olan teknolojik ve kültürel ağların katmanlarında yol alıyoruz. Yer değiştirenler, yerleşik düzeni değişime zorluyor; duyularımız yeni teknolojilerle artmış ve genişlemiş durumda. İnsan, isteyerek ya da zorunlu olarak atıldığı bu keşif yolculuğunda tanıştığı kültürlerle yeniden kaynaşıyor ve kolektif bir bellek oluşturuyor. Geçtiğimiz her yere yüzyıllar ötesinden gelen bilgi ve düşünce tohumlarını ekliyor, o toprakta yeniden büyütüyoruz. Sınırlar muğlak, eski kalıplar geçersiz... Dünya küçülüp insanlar birbirlerine karışırken, yerel ve dar kalıplar içine sıkışmak yerine sınırsız, ötekileştirmeden, bütünlüğü ve bir olmayı vurgulayan yeni bir dil oluşturmalıyız. Yeni duyularımızla, sezgilerimizle -sesler, kokular, dokular, görüntüler, tatlar yoluyla- hem dünyayla hem de birbirimizle karşılıklı etkileşime yarayacak yeni yollar geliştirmek zorundayız.

Tasarımcıların Göç Hikayeleri Yiğit Yazıcı

“Eğer bir gün göç etmeye zorlansam ve sadece tek bir bavul alma hakkım olsa, yanımda neleri götürmeyi seçerdim” sorusuna varoluşsal bir yaklaşımla karşılık veren Yiğit Yazıcı, ‘Artist’s Luggage/Sanatçının Bavulu’ isimli işinde ‘sürgünde olma’ durumunu irdeliyor. Kimliğimizi oluştururken kullandığımız repertuvara kattığımız tüm öğeler, bizim gerçekte kim olduğumuzun (ya da gerçekte kim olduğumuzu anlama çabamızın) yansımaları değil mi? Görünen veya görünmeyen, içeriden veya dışarıdan birçok barikat etrafımızı kuşatırken, doğup büyüdüğümüz topraklara duyduğumuz özlem de özgürlüğümüzü kısıtlayabilir. Aykut Erol’un ‘No Boundaries/Sınırsız’ isimli enstalasyonundaki paradoksal anlatıda ima ettiği gibi, yoksa hafızalarımızda kendi yarattığımız sınırların tutsakları mıyız?

Can Yalman

Varoluşumuzu olabilecek her şekilde tehdit eden adaletsizlik, kenara itilme ve şiddetle yüz yüze geldiğimiz bir dünyada, yaşanan travmalar nasıl görünür kılınabilir? Can Yalman’ın ‘Silent Scream/Sessiz Çığlık’ isimli çalışması, bu çığlığa özel bir algoritma ile üç boyutlu bir form kazandırırken, tam da ‘o an’ı donduruyor ve ‘duyulur’ kılıyor.

Argun Dağçınar

Argun Dağçınar’ın ‘A Life Vest?/Can Kurtaran Yelek?’ enstalasyonu; insanların göçmen sorununa göz yumduğu, göç yollarında ve denizde hayatını tehlikeye atan bu yolculara sınırlarını kapattığı bir dünyaya itiraz ediyor. Mücevherlerle süslediği can yeleği, bizi en değerli varlıklarını yanlarına alarak ülkelerini terk eden göçmenlerle empati kurmaya davet ederken aynı zamanda onların karmaşık düşünce ve duygularını görselleştiriyor.

Serhan Gürkan

İster gönüllü olarak ister zorunluluktan çıkılsın, bu göç yolculuğunda insanlar yüzyılların birikimiyle oluşan bilgi ve düşünce tohumlarını da taşıyıp götürüyorlar. Kökler varoluşumuzun sebeplerini keşfetmek için can alıcı bir önem taşıyor. Serhan Gürkan, ‘The Seeds/Tohumlar’ isimli enstalasyonunda

filizlenmek, çoğalmak, yeni bir form kazanmak ve parlamak için kaynağından çok uzakta köklenen tohumları bir metafor olarak kullanıyor.

Ali Bakova

Birbirimizi anlamayı öğrenmek, dünyanın titreşimini dinleyerek iletişim kurmak, ‘duygularımızı iyileştirmek’ için son derece önemli. Ali Bakova, ‘Sleepwalker/Uyurgezer’ isimli çalışmasında, evrensel ve her kültürde ortak tınılara sahip ninni gibi stereofonik ritimlerin insanlar üzerinde sağaltıcı bir etkisi olduğunu söylüyor.

Neslihan Işık

İster uzak geçmişte ister yakın geçmişte gerçekleşsin, yer değiştirmemizin izleri kolektif hafızamızın bir parçası haline geliyor. Neslihan Işık, İznik çinisi üzerinde yeni piktogramlar kullanarak oluşturduğu ‘New Norms?/Yeni Normlar?’ adlı çalışmasında hikayeyi gelecek kuşaklara aktarmak adına yeni bir yol öneriyor.

Demirden Design

Tek yanlı olarak sınırın dışlayıcı kapasitesine odaklanırken kimlik, hafıza ve hayat sınırlarının nereden geçtiğini gözlemleyebiliyor muyuz? O halde sınırın kimi dışladığını, kimi etiketlediğini ve geride bıraktığını ayırt etmemiz mümkün mü? Demirden’in ‘Confrontation/Yüzleşme’ isimli enstalasyonu huzurlu bir ortak yaşama giden, arzulanılan yolun üzerindeki engelleri düzeyerek sınırsız bir dünya vizyonu sunuyor. Yerküreye ait olanı öne çıkararak, başlangıç noktasında hafızada kalan mekanları hatırlamak istediğimizde kendi yansımamıza bakabileceğimiz düzlemler oluşturuyor.

Venedik’ten eve dönüş

‘Synesthesia: Beklenmedik Duyumlar ve Göç Hikayeleri’ teması altında buluşan her bir tasarımın güçlü mesajlarının olması ve o hikayelerin dokunduğu sosyal alanlar da büyük önem taşıyor. Bienal sonrasında serginin İstanbul’a taşınarak sergilenmesi ve sonrasında ürünlerin bu yol hikayesini paylaşmak isteyen tasarım koleksiyonerlerine sunulduğu bir müzayedenin gerçekleştirilerek elde edilen gelirin bir sosyal sorumluluk projesine bağışlanması planlanıyor.

Benan Kapucu küratörlüğünde, kolektif bir biçimde yürütülen ‘Synesthesia: Beklenmedik Duyumlar ve Göç Hikayeleri’ sergisi için tasarımcılar özel olarak çalışmış. Özel olarak tasarlanan ürün hikayelerinde, göç olgusunun toplumlar ve bölgeler üzerine etkisinden öte, insan olarak bizim kişisel durumlarımıza, duygularımıza ve değişen algılarımıza odaklanılıyor; izleyici de ‘öteki’ ile tanışmanın yol açtığı yeni deneyim alanlarını keşfetmeye çağırılıyor.

Confrontation,
Demirden Design

Yiğit Yazıcı’nın
kadroajından sergi

No Boundaries,
Aykut Erol

